

Havaintoja Inarin ja Enontekiön Lapin linnustosta kesällä 1961

PAULI BAGGE & MARTTI LEHTOVUORI & OSSI LINDQVIST

Kesällä 1961 oli allekirjoittaneilla tilaisuus retkeillä Inarissa ja Enontekiön Lapissa 27. VI — 14. VII välisenä aikana. Retkeä varten saimme avustusta Turun Eläin- ja Kasvitieteelliseltä Seuralta. Kuljettu reitti oli pääpiirteissään seuraava: Aksujärvi — Peldojärvi — Verkkojärvi — Vaskojoki — (Heikkilä) — Vaskojoki (Koskenniska) — Roavvioaivi — Ladnjoaivi — Miessijoki — Repovaara — Skärritunturi — Nunnanen (EnL.) sekä edelleen autolla Enontekiön kk. — Palojoen suu — Kilpisjärvi. Suurin osa kuljetusta maastosta oli tunturikoivualuetta (*regio subalpina*), mutta sisältyi siihen myös *regio silvaticaa* ja *regio alpinaa* etenkin Maarestuntureilla.

Retkellä suoritettiin linnuston kvantitatiivista laskentaa linja-arviomenetelmää käyttäen. Linja-arviointi lopetettiin 10. VII. Laskentaa suoritettiin koko matkan aikana. Tuloksia käsiteltäessä on kuitenkin ollut pakko jättää pois epäedullisina vuorokauden aikoina tehdyt havainnot. Kaikkiaan vedettiin linjaa 116.5 km, joka 100 m:n levyisenä vastaa 1 160.5 ha.

Koko retken aikana vallitsi hyvin kostea sää, jolla oli oma suotuisa vaikutuksensa lintujen lauluun hieman myöhäisestä ajankohdasta huolimatta.

Regio alpina

Roavvioaivin ja Ladnjoaivin huipulla ja rinteillä rakassa linjaa yhteensä 1 900 metriä.

1. Roavvioaivi:

<i>Oenanthe oenanthe</i>	4 paria
<i>Lagopus mutus</i>	1
<i>Plectrophenax nivalis</i>	1
15 ha = 40 paria / km ²	

2. Ladnjoaivi:

<i>Lagopus mutus</i>	2 paria
<i>Charadrius morinellus</i>	1
4 ha = 75 paria / km ²	

Rakan (1–2) lintutiheydeksi saadaan keskimäärin 47 paria /km², mikä on lähes kaksi kertaa suurempi GRANITIN (1938) Viipustuntureilta saamaa arvoa.

3. Matalaa varvikkoa kasvava tunturiniitty Roavvioaivin rinteellä:

<i>Anthus pratensis</i>	2 paria
<i>Pluvialis apricaria</i>	2
35 ha =	11 paria/km ²

4. Ruohoja ja varpuja kasvava niitty Ladnjoaivin rinteellä:

<i>Anthus pratensis</i>	6 paria
18 ha =	33 paria/km ²

5. Vastaavanlainen niitty Roavvioaivin rinteellä, missä kasvillisuus ei ole kuitenkaan kokonaan sulkeutunutta:

<i>Anthus pratensis</i>	1 pari
4 ha =	25 paria/km ²

6. Pounukkoinen suo Skärřitunturin rinteellä, missä matalaa varvikkoa, pääasiassa vaivaiskoivua:

<i>Anthus pratensis</i>	12 paria
<i>Calcarius lapponicus</i>	2
<i>Numenius phaeopus</i>	2
<i>Pluvialis apricaria</i>	2
<i>Motacilla flava</i>	1
<i>Emberiza schoeniclus</i>	1
<i>Stercorarius longicaudus</i>	1
<i>Philomachus pugnax</i>	1
<i>Limosa lapponica</i>	1
<i>Tringa glareola</i>	1
<i>Capella gallinago</i>	1
28 ha =	90 paria/km ²

7. Vastaavanlainen suo Kieriöoaivilla, joka kuitenkin on vielä enemmän regio alpinaa muistuttava:

<i>Anthus pratensis</i>	18
<i>Calcarius lapponicus</i>	8
<i>Pluvialis apricaria</i>	3
<i>Oenanthe oenanthe</i>	2
<i>Numenius phaeopus</i>	1
34 ha =	94 paria/km ²

Kahden viimeksimainitun suon (6—7) yleisimmät lajit (% koko paimäärästä):

<i>Anthus pratensis</i>	53 %
<i>Calcarius lapponicus</i>	18
<i>Pluvialis apricaria</i>	9
<i>Numenius phaeopus</i>	5
<i>Oenanthe oenanthe</i>	3

Regio subalpina

Eri alueilta saadut arvot on yhdistetty seuraavan jaoituksen puitteissa:

1. Kuiva ja harva koivikko (rajana regio alpinaan):

<i>Fringilla montifringilla</i>	3 paria
<i>Anthus pratensis</i>	2
<i>Oenanthe oenanthe</i>	2
<i>Turdus iliacus</i>	2
<i>Carduelis flammea</i>	2
<i>Phylloscopus trochilus</i>	1
50 ha = 24 paria/km ²	

2. Kuivahko ja keskitiheä koivikko, jossa aluskasvillisuus *Empetrum—Cladina* tai *Cladina*:

<i>Phylloscopus trochilus</i>	71 paria	28 %
<i>Anthus pratensis</i>	31	12
<i>Turdus iliacus</i>	30	12
<i>Fringilla montifringilla</i>	29	11
<i>Carduelis flammea</i>	27	10
<i>Motacilla flava</i>	16	6
<i>Phoenicurus phoenicurus</i>	14	5
<i>Oenanthe oenanthe</i>	8	
<i>Lagopus lagopus</i>	5	
<i>Muscicapa striata</i>	4	
<i>Luscinia svecica</i>	3	
<i>Turdus philomelos</i>	3	
<i>Emberiza schoeniclus</i>	2	
<i>Parus cinctus</i>	1	
<i>Calcarius lapponicus</i>	1	
<i>Turdus pilaris</i>	1	
<i>Turdus viscivorus</i>	1	
<i>Parus montanus</i>	1	
<i>Motacilla alba</i>	1	
<i>Perisoreus infaustus</i>	1	
494 ha = 51 paria/km ²		

3. Edellistä kosteampi ja tiheämpi koivumetsä, jossa *Empetrum*—*Myrtillus*- tai *Myrtillus*-aluskasvillisuus:

<i>Phylloscopus trochilus</i>	49 paria	41 %
<i>Fringilla montifringilla</i>	17	14
<i>Carduelis flammea</i>	13	11
<i>Turdus iliacus</i>	10	9
<i>Anthus pratensis</i>	8	7
<i>Phoenicurus phoenicurus</i>	7	6
<i>Motacilla flava</i>	4	
<i>Lagopus lagopus</i>	3	
<i>Luscinia svecica</i>	2	
<i>Emberiza schoeniclus</i>	1	
<i>Anthus trivialis</i>	1	(männössä)
<i>Motacilla alba</i>	1	
<i>Calcarius lapponicus</i>	1	
<i>Tringa glareola</i>	1	
<i>Tringa erythropus</i>	1	
139 ha = 86 paria/km ²		

4. Rehevä koivu-pajulehto Repojokilaaksossa:

<i>Phylloscopus trochilus</i>	5 paria
<i>Fringilla montifringilla</i>	2
<i>Emberiza schoeniclus</i>	2
<i>Turdus pilaris</i>	2
<i>Sylvia borin</i>	2
<i>Motacilla alba</i>	1
<i>Motacilla flava</i>	1
<i>Muscicapa striata</i>	1
<i>Luscinia svecica</i>	1
<i>Phoenicurus phoenicurus</i>	1
10 ha = 180 paria/km ²	

5. Hyvin rehevä koivu-paju-tuomilehto, jossa aluskasvillisuutena *Struthiopteris* (Verkköjärven N-puolella):

<i>Phylloscopus trochilus</i>	2 paria
<i>Fringilla montifringilla</i>	2
<i>Emberiza schoeniclus</i>	1
<i>Calcarius lapponicus</i>	1
1 ha = 600 paria/km ²	

6. Kosteaa koivikko purolaaksossa (Ladnjoaivin W-puolella), jossa paju-
aluskasvillisuus:

<i>Emberiza schoeniclus</i>	5 paria
<i>Phylloscopus trochilus</i>	3
<i>Motacilla flava</i>	1
4 ha = 225 paria/km ²	

7. Kuivahkoja pääasiassa rинnesoita. Varpukasvillisuus, paju ja vaivaiskoivu:

<i>Anthus pratensis</i>	16 paria	46 %
<i>Motacilla flava</i>	5	14
<i>Phylloscopus trochilus</i>	4	11
<i>Emberiza schoeniclus</i>	4	11
<i>Carduelis flammea</i>	3	
<i>Tringa glareola</i>	1	
<i>Numenius phaeopus</i>	1	
<i>Lagopus lagopus</i>	1	
54 ha = 65 paria/km ²		

8. Märkiä nevoja, joita halkovat paju-vaivaiskoivujänteet:

<i>Anthus pratensis</i>	34 paria	40 %
<i>Motacilla flava</i>	12	14
<i>Emberiza schoeniclus</i>	12	14
<i>Tringa glareola</i>	7	8
<i>Tringa erythropus</i>	3	
<i>Luscinia svecica</i>	3	
<i>Carduelis flammea</i>	3	
<i>Calidris temminckii</i>	3	
<i>Phylloscopus trochilus</i>	2	
<i>Philomachus pugnax</i>	2	
<i>Fringilla montifringilla</i>	1	
<i>Saxicola rubetra</i>	1	
<i>Turdus iliacus</i>	1	
<i>Pluvialis apricaria</i>	1	
<i>Lymnocyptes minimus</i>	1	
67 ha = 128 paria/km ²		

Regio silvatica

1. Mäntykangasmetsää Vaskojoen N-puolella ja sen S-puolella Heikkilastä Koskenniskaan:

<i>Phylloscopus trochilus</i>	12 paria	18 %
<i>Fringilla montifringilla</i>	11	16
<i>Carduelis flammea</i>	8	12
<i>Phoenicurus phoenicurus</i>	8	12
<i>Anthus trivialis</i>	7	10
<i>Turdus iliacus</i>	6	9
<i>Bombycilla garrulus</i>	3	
<i>Turdus pilaris</i>	2	
<i>Ficedula hypoleuca</i>	1	
<i>Muscicapa striata</i>	1	

<i>Motacilla flava</i>	1
<i>Apus apus</i>	1
<i>Tetrao urogallus</i>	1
<i>Lagopus lagopus</i>	1
<i>Picoides tridactylus</i>	1
<i>Perisoreus infaustus</i>	1
150 ha = 45 paria/km ²	

2. Mänty- koivusekametsää Verkkojärven — Vaskojoen välillä (30 ha) ja Ladnjoaivin W-puolella (23.5 ha):

<i>Phylloscopus trochilus</i>	9 paria	20 %
<i>Fringilla montifringilla</i>	8	18
<i>Turdus iliacus</i>	5	11
<i>Carduelis flammea</i>	4	9
<i>Anthus pratensis</i>	2	
<i>Motacilla flava</i>	2	
<i>Turdus philomelos</i>	2	
<i>Anthus trivialis</i>	2	
<i>Cuculus canorus</i>	2	
<i>Tetrao urogallus</i>	2	
<i>Lagopus lagopus</i>	2	
<i>Phoenicurus phoenicurus</i>	1	
<i>Parus cinctus</i>	1	
<i>Ficedula hypoleuca</i>	1	
<i>Muscicapa striata</i>	1	
<i>Falco columbarius</i>	1	
<i>Perisoreus infaustus</i>	1	
53.5 ha = 86 paria/km ²		

Lajiluettelo

Gavia arctica. 1 yks. Verkkojärvellä (InL.) 30. VI. — 4 yks. Vaskojoella lähellä Lastenjoen suuta 3. VII. — 3 yks. Nunnasen kylän vieressä olevalla järvellä 11. VII.

Gavia stellata. Varsinaisella patikkaretkellä ei yhtään havaintoa. Vasta Kilpisjärvellä 1 yks. 14. VII.

Anas platyrhynchos. Vaskojoen Koskenniskalla yksinäinen naaras 2. VII.

Anas crecca. 2 yks. Vaskojoen Heikkilän S-puolella pienessä metsälammassa 2. VII. — 1 yks. laajan suon keskellä olevissa lammissa Skärřitunturin S-puolella 9. VII. — 8 yks. lennossa pohjoiseen Kilpisjärvellä lähellä Norjan rajaa 12. VII klo 0.30.

Anas penelope L. Verkkojärvellä naaras 7 poikasen kanssa 29. VI.

Aythya fuligula. Ei kovin yleinen: Rääpisjärvellä 2 paria 1. VII ja samana päivänä 2 paria Vaskojoella Heikkilän kohdalla. Lisäksi 20 yks. parvi Ropinsalmella (EnL.) 14. VII.

Bucephala clangula. Yleisempi kuin tukkasotka. 1 pari Vaskojoella Heikkilän kohdalla 1. VII, toinen pari jokivartta hieman ylöspäin. Vaskojoella Koskenniskalla ♀ suvannossa 3. VII. — 2 ♂♂ Repojoella 8. VII. — Yksinäinen ♂ 9. VII Repojoen S-puolella pienessä jyrk-

käräntäisessä lammessa. — ♀ 9 poikasen kanssa pienessä järvestä Kieriöoaivin (EnL.) länsipuolella 10. VII. — Yhteensä 3 ♀♀ Nunnasen NE-puolella kolmessa eri metsälammessa 10. VII. — 1 pari pienessä järvestä lähellä Nunnasta 11. VII. — 1 pari Ounasjärvessä Enontekiön kirkonkylän kohdalla 11. VII sekä ♂ samana päivänä Paljoensuussa.

Clangula hyemalis. Vain yksi havainto: 1 ♂ Verkkojärvellä 30. VI.

Mergus serrator. 1 yks. Olkkijärvellä (InL.) 28. VI. — 1 pari Vaskojoen Koskenniskalla 2. VII.

Mergus merganser. 1 pari Kilpisjärvellä 14. VII.

Anser arvensis. 3 yks. lennossa pohjoiseen Verkkojärven lähellä 30. VI.

Buteo lagopus. Huomattavasti harvinaisempi verrattuna edelliseen kesään. 1 yks. Verkkojärven N-puolella 29. VI. — 1 yks. Vuontisjärvellä 11. VII. — 1 yks. Paljoensuussa 14. VII.

Pandion haliaetus. 1 yks. korkealla lennossa Vaskojoella Heikkilän kohdalla 1. VII.

Falco columbarius. Pesä männyn latvassa vanhassa risupesässä Verkkojärven S-puolella 1. VII. — 3 yks. matkalla Ladnjoaivilta Miessijoelle (InL.) 6. VII. — 1 yks. lähellä Enontekiön kirkonkylää 11. VII. — 1 yks. Ropinsalmella 14. VII. Yleisin päiväpetolinuista.

Falco tinnunculus. 1 yks. lennossa paljakan yllä Roavvioaivilla (InL.) 4. VII.

Lagopus lagopus. 3 ♂♂ lähellä Olkkijärviä 29. VII. — 3 yks. koivuvyöhykkeessä Vaskojoen N-puolella 1. VII sekä mänty- sekametsässä 2 yks. — 1 yks. Vaskojoen S-puolella mäntykankaan suonotkelmassa 2. VII. — 1 yks. Miessijoen lähellä rämesuolla 6. VII. — 1 yks. rehevässä koivikossa Repovaaran lähellä 8. VII. — 1 yks. vaivaiskoivusuolla Puljahanoaivin SE-puolella 3. VII. — 1 yks. Kilpisjärvellä maantien reunassa lähellä Norjan rajaa 12. VII.

Lagopus mutus. 1 pari Roavvioaivin rakalla 4. VII. — 2 paria Ladnjoaivin rakalla 5. VII.

Tetrao urogallus. 2 paria harvassa männikössä Vaskojoen N-puolella 1. VII. — ♀ ja 5 poikasta Vaskojoen S-puolella mäntykankaalla suon laidassa 1. VII. — 1 ♂ mäntykankaalla Vaskojoen S-puolella 2. VII.

Grus grus. 2 yks. lennossa länteen Koddepatshimilla (InL.) 28. VI.

Charadrius hiaticula. 3 yks. märeällä nevalle Repovaaran lähellä 7. VII.

Charadrius morinellus. Pesä, jossa 1 muna ja 2 kuoriutuvaa poikasta Ladnjoaivin S-rinteellä rakassa.

Pluvialis apricaria. Varsin yleinen regio alpinassa ja koivuvyöhykkeen soilla. Yhteensä 24 paria tavattiin linjanvedon yhteydessä.

Capella gallinago. 1 yks. Verkkojärven S-puolella rämeellä 1. VII. — 1 yks. Miessijoella suolla 6. VII. — 1 yks. pounukkoisella suolla Skärřitunturilla 9. VII.

Lymnocyptes minimus. 1 yks. läksi lentoon aivan jalkojemme juuresta märeältä sarasuolta Tikasjärven S-puolella (EnL.) 10. VII.

Numenius phaeopus. Hyvin yleinen regio subalpinan soilla ja tunturijängillä kaikkialla matkan varrella. Yhteensä 26 pikkukuoviparia tavattiin linjanvedon yhteydessä. Näistä regio alpinan soilla 9 paria, regio subalpinassa 7 paria ja regio silvatican soilla 10 paria.

Limosa lapponica. 1 hätäilevä pari Skärřitunturin SW-rinteellä 9. VII. Biotooppi oli soistunut pounukkoinen tunturinrinne, joka alempana jatkui laajana avoimena suoalueena, jonka keskellä pilkoitti siellä täällä pieniä lampareita.

Tringa glareola. Liron ääntelyä kuului hyvin yleisesti kaikilta suoalueilta reitin varrella. Linjanvedon yhteydessä tavattiin kaikkiaan 21 paria, joista regio alpinassa 2 paria, r.subalpinassa 7 paria ja r.silvaticassa 12 paria.

Tringa hypoleucos. 1 yks. Verkkojärvellä 1. VII. — 1 pari Vaskojoen Koskenniskalla 2. VII. — 1 yks. Repojoen S-puolella pikku lammella 9. VII. — 1 pari Repojokilaaksossa 8. VII. — 1 yks. Kilpisjärven rantakivillä 14. VII.

Tringa totanus. 1 pari Verkkojärven S-puolella suoalueella 1. VII.

Tringa erythropus. 1 pari pienellä suolla Aksujärven S-puolella 27. VI. — 1 pari Verkkojärven N-puolella 29. VI, toinen pari täältä hiukan etelään päin. — 1 pari Repovaaran NE-puolella suolla 8. VII. — 2 paria sarasuolla Tikasjärven S-puolella 10. VII. — Havainnoista 3 sattuu regio subalpinan ja samanverran regio silvatican suoalueille.

Tringa nebularia. Runsaudessa suunnilleen mustaviklon luokkaa. 2 paria suolla Verkkojärven S-puolella 1. VII. — 1 yks. Vaskojoen varressa Koskenniskan E-puolella 2. VII. — 1 yks. Vaskojoen Koskenniskalla 3. VII. — 1 pari pienellä suolla Vaskojoen S-puolella mäntykankaan keskellä 2. VII. — 1 yks. Vaskojoen rannassa lähellä Lastenjoen suuta 3. VII.

Calidris temminckii. 2 paria nevarämeellä Repovaaran NE-puolella 8. VII. — 1 pari suolla Tikasjärven S-puolella 10. VII.

Philomachus pugnax. 1 pari suolla Repovaaran E-puolella 6. VII. — 1 pari suolla lähellä em. paikkaa 7. VII. — 1 pari Skärřitunturilla 9. VII.

Phalaropus lobatus. 1 yks. vetisellä suolla pienessä lammikossa Verkkojärven S-puolella 1. VII.

Stercorarius longicaudus. Ei kovin yleinen verrattuna esim. edelliseen kesään. 1 yks. Ladnjoaivien huipulla rakalla 5. VII. — 1 pari pounukkoisella suolla Skärřitunturilla 9. VII. 3 paria Kieriooavilla 10. VII.

Larus canus. 2 yks. Inarissa.

Sterna paradisaea. Verrattain yleinen järvillä ja lammilla koko matkan varrella. Kaikkiaan 39 yks. tavattu 10 eri paikassa.

Columba palumbus. 1 yks. Palojoensuussa lennossa suuntaan NE 11. VII.

Cuculus canorus. Kukatua kuului hyvin yleisenä matkan loppupuolta lukuunottamatta (johtuen myöhäisestä ajankohdasta). Käen harvalukuisuutta kuvastaa kuitenkin se, että vain 2 yks. on osunut linjanvedossa pääsaralle.

Asio flammeus. 1 yks. enteli nevarämeen yllä Repovaaran E-puolella 6. VII klo 23. — 1 yks. laajalla suoalueella Skärřitunturilla 9. VII.

Apus apus. Vaskojoella Heikkilässä ja Koskenniskalla lenteli 3 yks. 2. VII. — Vaskojoen S-puolelta Heikkilästä länteen löytyi pesä puoleksi kaatuneessa kelossa n. 7 m korkeudella Cl-mäntykankaalla. Molemmat emot lentelivät ympärillä.

Picoides tridactylus. Laji tavattiin vain kerran: — 1 yks. Vaskojoen S-puolella Heikkilästä länteen kuivalla Cl-mäntykankaalla 2. VII.

Alauda arvensis. 2 laulavaa yks. lähellä Nunnasta niityllä 11. VII. — Nunnasen pelloilla 3 laulavaa yks. 11. VII. — Enontekiön kirkonkylässä peltojen yllä 3 laulavaa yks. 11. VII. — 2 yks. Palojoensuussa samana päivänä.

Riparia riparia. 4 paria Nunnasen NE-puolella tuulen paljastamalla hiekka-alueella 10. VII. — N. 10 yks. lenteli Palojoensuunnassa 11. VII.

Hirundo rustica. N. 10 yks. Palojoensuussa 11. VII.

Delichon urbica. Useita yks. Nunnassa ja Enontekiöllä, Palojoensuussa n. 20 yks. 11. VII.

Anthus trivialis. Esiintymisessään männystä täysin riippuvainen. 1 yks. yksinäisessä männyssä Verkkojärven S-puolella 1. VII. — 7 yks. Vaskojoen S-puolella Cl-mäntykankaalla 1. VII. — 1 yks. Ladnjoaivin W-puolella männyssä 5. VII. — 1 yks. männyssä Miessijoella 6. VII.

Anthus pratensis. Hyvin yleinen regio alpinan niityillä ja soilla, jossa sen osuus on noin puolet koko parimäärästä, myös koivuvyöhykkeen soilla se on ylivoimaisesti runsaslukuisin laji. Sitä tavattiin hyvinkin pienillä aukkopaikoilla ja suojuoteilla.

Motacilla flava thunbergi. Yleisin regio subalpinan soilla, joilla se oli niittykirvisen jälkeen

yleisin laji sekä jokivarsissa. Koivikoissa ja sekametsässä sijoittuu parimäärältään 6:ksi (vrt. TENOVUO 1955).

Motacilla alba. Muutama pari järvien ja jokien rannoilla. 1 pari Vaskojoen Heikkilässä 1. VII. — 1 pari, jolla 3 lentopoikasta Repojoella 8. VII. — 1 yks. Nunnasen NE-puolella tuulen paljastamalla lentohiekka-alueella. 10. VII. Lähellä oli pieni lampi. — 1 pari samana päivänä lammen rannalla lähellä Nunnasta. — Nunnasessa 7 yks. 11. VII.

Lanius excubitor. Verrattain harvinainen, vain pari havaintoa. 1 yks. Verkkojärven lähellä koivikossa 30. VI. — 1 yks. kapealla suojuotilla Vaskojoen S-puolella havumetsäalueella 2. VII.

Bombycilla garrulus. 2 paria Vaskojoen Heikkilässä mäntykankaalla 1. VII. — 2 paria Heikkilän ja Koskenniskan puolessavälissä vastaavalla CI-mäntykankaalla 2. VII.

Cinclus cinclus. 1 yks. Repojoella Repovaaran kohdalla 8. VII.

Prunella modularis. 1 laulava yks. Saanan rinteellä aamulla 14. VII.

Sylvia borin. 2 laulavaa ♂♂ rehevässä pajukoivu-viidassa Repojoella n. 300 m päässä toisistaan 8. VII.

Phylloscopus trochilus. Lauloi innokkaasti koko retken ajan. Sen suurin suhteellinen yleisyys on kosteissa koivikoissa harvinaistuen regio subalpinan ylempiin osiin mentäessä.

Ficedula hypoleuca. 1 yks. Vaskojoen S-puolella mäntykankaalla 1. VII. — 1 pari Lادنjoaivin W-puolella koivikossa, jossa myös muutamia mäntyjä 5. VII. Lajia ei siis tavattu puhtaalla koivualueella, ehkä pesäpaikkojen puutteesta johtuen.

Muscicapa striata. 1 yks. mäntykankaalla Vaskojoen S-puolella 2. VII. — 1 pari Lادنjoaivin W-puolella koivikossa, jossa runsaasti mäntyjä, toinen pari koivikossa, jossa CI-alkusvillisuus 5. VII. — 1 pari kuivassa koivikossa Miessijoella 6. VII. — 1 yks. rehevässä pajukoivulehdossa Repojoella 8. VII. — 1 pari harvassa koivikossa Skärřitunturin SW-puolella 10. VII. — 1 yks. koivikossa Nunnasen NE-puolella 11. VII. — 1 pari Nunnasessa 11. VII.

Saxicola rubetra. 1 ♂ Repovaaran NE-puolella kostealla nevarämeellä pienessä koivussa 7. VII.

Oenanthe oenanthe. Tunturilakien kivikkorakassa yleisin laji, alaspäin mentäessä sen osuus vähenee, mutta tavataan sitä silti kuivahkoissa (kivisissä) koivikoissa. Järjestyksessä sijoittuu leppälinnun jälkeen.

Phoenicurus phoenicurus. Regio subalpinan koivikoissa runsaudeltaan 7:nnellä tilalla suunnilleen samanveroisena keltavästäräkin kanssa (vrt. TENOVUO 1955). Sekametsäalueella sen osuus on jäänyt (sattumasta!) pieneksi, havumetsässä se sensijaan voittaa yleisyydessä mm. metsäkirvisen ja punakylkirastaan.

Luscinia svecica. Laulun vähyden takia on sinirinta ehkä jonkin verran kärsinyt sen yleisyyttä arvioitaessa. Pääsaralle se on osunut 9 kertaa pääasiassa koivikoissa, se oleskelee mielellään myös soiden keskellä, missä on joitakin pensaita.

Turdus pilaris. Tästä lajista tuli havaintoja yllättävän vähän. 1 yks. harvahkossa koivikossa Verkkojärven N-päässä 30. VI. — 4 paria Vaskojoen S-puolella Heikkilän ja Koskenniskan välillä havumetsäalueella 2. VII. — 2 paria Repojoella 8. VII. — 1 yks. hiekkataueella Nunnasen NE-puolella 10. VII. — N. 10 yks. Nunnasessa 11. VII.

Turdus iliacus. Harvahkoissa ja valoisissa koivikoissa vain pajulintu ja niittykirvinen on sitä runsaampi, tiheissä koivikoissa se jää neljänneksi pajulinnun, järripepon ja urpiaisen jälkeen. Sekametsässä se on runsaudeltaan 3:s, mutta havumetsässä se jää jo peräti kuudenneksi.

Turdus philomelos. 2 yks. Vaskojoen S-puolella 1. VII. — 2 paria sekametsäalueella Lادن

njoaivin W-puolella 5. VII. — 3 paria harvahkossa koivikossa Miessijoella 6. VII. — 1 laulava yks. lähellä Hopeajärveä (InL.) koivikossa 6. VII.

Turdus viscivorus. 1 yks. koivikossa Ladnjoaivin W-puolella 5. VII.

Parus montanus. 1 yks. Vaskojoen S-puolella havumetsässä 2. VII. — 1 yks. sekametsä-alueella Ladnjoaivin W-puolella 5. VII. — 1 yks. yksinäisessä männynssä Miessijoella 6. VII.

Parus cinctus. Ei kovin yleinen. 1 pari Olkkijärven lähellä 29. VI. — 1 pari havumetsässä Vaskojoen S-puolella 1. VII. — 1 yks. lähellä Nunnasta koivikossa 10. VII.

Emberiza citrinella. 3 yks. Nunnasen NE-puolella harvassa koivikossa 11. VII. — 2 yks. Nunnasessa 11. VII. — 2 yks. Palojoensuussa 11. VII.

Emberiza schoeniclus. Yleinen pajukkoisissa purolaaksoissa ja soiden pensastoissa ja niiden laitamilla. Regio subalpinan soilla se on suunnilleen keltavästäräkin runsausluokkaa ja vain niittykirvinen on tilastossa selvästi näitä edellä.

Calcarius lapponicus. Regio alpinan soilla se on niittykirvisen ohella selvästi runsaslukuisin varpuslintu. Regio subalpinassa harvinainen.

Plectrophenax nivalis. 1 pari Roavvioaivin huipulla rakalla 4. VII.

Fringilla montifringilla. Tiheissä koivikoissa pajulinnun jälkeen yleisin, valoisammissa koivikoissa menevät niittykirvinen ja punakylkirastas sen edelle. Tilastossa, joka koskee kuivaa ja harvaa koivikkoa rajana regio alpinaan, on järripeipon johtopaikka ehkä sattuman tulosta.

Carduelis spinus. 1 yks. Vaskojoen rannassa havupuissa Koskenniskan E-puolella 2. VII. — 13 yks. parvi Nunnasessa 11. VII.

Carduelis flammea. Valoisissa koivikoissa laji on suunnilleen yhtä runsaslukuinen kuin niittykirvinen ja punakylkirastas. Tiheissä koivikoissa se on kolmantena pajulinnun ja järripeipon jälkeen. Järjestys on sama myös regio silvaticassa. Lukumäärien arvioimista vaikeutti varsinkin retken loppupuolella urpiaisten esiintyminen parvittain. Ilmeisesti yksi tai useampia poikueita muodosti yhden parven. — Yhtään varmaa tundraurpiaishavaintoa ei retken aikana tehty.

Loxia pytyopsittacus. 1 pari yksinäisessä mäntyryhmässä koivikon keskellä Miessijoelta länteen 6. VII.

Loxia curvirostra. 12 yks:n parvi männikössä Vaskojoella Heikkilän talon SW-puolella 2. VII.

Passer domesticus. 1 yks. Nunnasessa 11. VII. — Useita yksilöitä Enontekiön kirkonkylässä 11. VII.

Sturnus vulgaris. Noin 30 yks:n parvi Enontekiön Peltovuomassa 11. VII. — N. 20 yks. Enontekiön kk:ssa samana päivänä. — Noin 100 yksilöä Kittilän kk:ssa 14. VII.

Perisoreus infaustus. Yhteensä 9 paria sattui linjan varrelle, kaikki regio silvaticassa. — Lentopokue tavattiin Vaskojoen Heikkilän SW-puolella 2. VII.

Pica pica. Harakkaa tapasimme vain asumusten läheisyydessä. — 1 yks. Vaskojoen Heikkilän talon luona 2. VII. — 1 yks. muutamia kilometrejä Nunnasesta pohjoiseen 11. VII. — 3 yks. Enontekiön kk:ssa 11. VII.

Corvus corone. Samalla tavoin kulttuurin sidottu kuin edellinenkin laji. — 1 yks. Nunnasen NE-puolella 11. VII. — Noin 10 yks. parvi Enontekiön Peltovuomassa 11. VII. — 3 yks. Palojoensuussa 11. VII. — 5 yks. Ropijärven S-päässä 11. VII. — 2 yks. Kilpisjärvellä 14. VII.

Corvus corax. Yhteensä 16 yksilöä tavattiin linjanvedon yhteydessä. Havainnoista 3 oli regio subalpinassa ja loput 13 r. silvaticassa. Lisäksi tavattiin 15 yksilön parvi maantien laidassa Nunnasessa 11. VII.

Kirjallisuutta: GRANIT, O., 1938, Versuch zur quantitativen Untersuchung der Vogel-fauna einer Fjeldgegend in Nordfinnland. Ornis Fennica 15: 53–65. — TENOVUO, R., 1955, Havainnot Inarin ja Enontekiön Lapin linnustosta kesinä 1938 ja 1954. Ibid. 32: 40–59.

Zusammenfassung: Quantitative Untersuchungen über die Vogel-fauna der Kirchspiele Inari und Enontekiö in Nordlappland.

Linientaxierungen der Brutvogelfauna wurden auf einer Strecke von 116.5 km vorgenom-men. Die Breite der Linie betrug 100 m. Folgende Durchschnittswerte (Paare/qkm) wurden für die Vegetationstypen verzeichnet, für die das reichlichste Material vorliegt.

Alpine Region. *Betula nana*-Moore: 90–94 Paare.

Subalpine Birkenregion. Trockener lichter Birkenwald: 24 Paare. — Etwas dichter trockener Birkenwald: 51 Paare. — Frischer Birkenwald: 86 Paare. — Reisermoor mit Zwergbirke und Weidengebüsch: 65 Paare. — Nasses offenes Moor durchsetzt von Bülden mit Weide und Zwergbirke: 128 Paare.

Nadelwaldregion. Kiefernwald: 45 Paare. — Kiefern-Birkenwald: 86 Paare.

Verzeichnis sämtlicher angetroffener Arten auf S. 26–30.

Tiedonantoja — Meddelanden

1. Mustakurkkukerttu (*Sylvia rüppelli*) tavattu Suomessa

Liikkuessani 7. VI. 1962 Oulun Hupisaarilla kiintyi huomioni ruokokerttusen laulua lähinnä muistuttaneeseen, mutta huomattavasti hiljaisempaan, lyhyehköinä jaksoina toistuneeseen laverteluun. Lähestyessäni laulajaa huomasin leppien yläoksisstossa liikkuvan yleisväritykseltään harmaan linnun, jonka ruumiin muodon, käyttäytymisen ja laulun perusteella oletin kuuluvan *Sylvia*-sukuun. Pään väritys oli siksi erikoislaatuinen, että kuvasin sen muistikirjaani. Päälaki ja kurkku olivat mustat, ja pään yläosan ja leuanalustan välillä oli 4–5 metrin päähän ilman kiikaria selvästi näkyvä viiksijuova, joka muodosti edestä päin katsoen yhtenäisen, nokan kohdalta »kasvojen» poikki kulkevan juovan. PETERSON-MOUNTFORT-HOLLOM:in Euroopan linnut-teoksen *Sylvia*-lajeja tutkiessani en voinut tulla muuhun tulokseen kuin, että kysymyksessä oli mustakurkkukerttu, *Sylvia rüppelli*. Jo pään värityksen perusteella varmana pidettävää määritystä oli vielä varmistamassa laulu, joka sisälsi luonteenomaista karkeaa räätinää.

Havainnon varmistamiseen tarjoutui erinomainen tilaisuus, sillä Oulun leirintäalueelle saapui samana iltana Suomen Lintutieteellisen yhdistyksen Røstin lintuvuorille matkalla ollut retkikunta, jonka mukaan tarkoitukseni oli Oulusta liittyä. Ilmoitin havainnostani ja seuraavana aamuna klo 5.30 olikin koko retkikunta katsomassa lintua, joka edelleen lauloi samalla paikalla. Karno Mikkola ja yo. Seppo Vuolanto tekivät seuraavat muistiinpanot, joista ilmenee mm. yksilön ikä:

»Selkä tummanharmaa, sinertävään vivahtava, vatsa likaisen valkea, päälaki ja posket mustat, samoin suuri leukalappu, väriraja kurkussa terävä, päälakella epäselvempi. Valkea viiksijuova terävä. Pyrstö tumman ruskea, sen reunasulat likaisen valkeat, siivet tumman ruskeat, siiven peitinhöyhentien rajassa heikko tumma juova, käsisulissa hiukan vaaleaa.